

Η μοναξιά των συνόρων - της Γλυκερίας Γκρέκου

Εκπληκτικό και περιεκτικό. Ηλικιωμένη γυναίκα κλεισμένη στο απρόσωπο δ... της αναρωτιέται με τι να γεμίσει το χρόνο της. Δεκατριάχρονο κορίτσι, πρόσφυγας από το Α... αναρωτιέται τι να κάνει για περάσει την ώρα της και να μάθει πράγματα για τη χώρα που τη φιλοξεν... γυναίκες έρχονται κοντά, σπάνε τα φράγματα του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και ονειρεύονται μέλλον πάνω από σύνορα, εμφυλίου, φόβο και σπαραγμό.

Η Χαρούλα, με καταγωγή από την Τραπεζούντα του Πόντου, ζει μόνη της στον Άγιο Παντελεήμονα κ... Αχαρνών. Μόνη της παρέα η αλβανίδα Ρόζα που της καθαρίζει το σπίτι και τα sporadικά τηλεφών... παντρεμένου γιου της. Αρχίζει να μιλάει στον εαυτό της για να περάσει την ώρα της, κάνει πολλές δουλ... κυλήσει η μέρα της κι όλα αλλάζουν όταν στο απέναντι υπόγειο διαμέρισμα έρχεται η Χαμιντάινα με τ... της, πρόσφυγες από το Αφγανιστάν. Η Χαρούλα κερδίζει την εμπιστοσύνη του παιδιού και η γνω... εξελίσσεται σε βαθιά φιλία όταν η Χαρούλα αρχίζει να της κάνει μαθήματα ελληνικής γλώσσας!

Στο μικρό αυτό λογοτεχνικό διαμαντάκι η συγγραφέας δίνει τις πραγματικές διαστάσεις της ξενοφοβί... ρατσισμού. Τοποθετεί τις πιο φίλα προσκείμενες σε εγγύτητα μορφές, δυο γυναίκες δηλαδή (πιο... ενωθούν κατ' αυτόν τον τρόπο δυο άντρες χωρίς να υπάρξει κάποια βία, κάποια ωμότητα), να ξεπ... εμπόδιο της γλώσσας και να ενώνουν τις ελπίδες και τα όνειρά τους για το άγνωστο, εφήμερο για τον... ξένους, όνειρο. Από τη μια με έξυπνο τρόπο παραλληλίζεται η προσφυγιά των Ελλήνων το 1922 (μέ... ημερολόγιο του πατέρα της Χαρούλας) και από την άλλη δίνονται γλαφυρότατα οι περιπέτειες, η αγ... αβεβαιότητα των προσφύγων για το αν θα φτάσουν στην Ελλάδα και τι θα βρουν εκεί (σύνορα, τρεχ... βουνά, διακομιδή με βάρκες και μεγάλη τύχη αν δεν τους πνίξουν οι δουλέμποροι για να μην πιαστούν σ...

Η Χαμιντάινα είναι ένα παιδί που έχει όνειρα, έχει σχέδια, έχει απορίες, είναι αθώα, δεν μπορεί να κατα... πέρασε τόσα εμπόδια και να έρθει σε μια πατρίδα δανεική, όπου ξένοι άνθρωποι, με άγνωστη γλώσσα, ... στους μετανάστες και τους διώχνουν από τις προσωρινές τους κατοικίες. Χωρίς αυστηρό ύφος, χωρίς μ... χωρίς εξάρσεις και κορόνες, μέσα από το κείμενο καταλαβαίνουμε πόσο σημαντικοί παράγοντες σε... φανατισμό και την ξενοφοβία είναι η φτώχεια και η αμορφωσιά.

Χαρακτηριστικά αποσπάσματα:

“Είναι ξένοι, δε χωράει αμφιβολία. Το χρώμα της επιδερμίδας τους, χρώμα της Ανατολής. Τα μελαγχρόμα μάτια, χρώμα προσφυγιάς. \“Μάνα, να προσέχεις! Γέμισε η γειτονιά εγκληματίες!\” Αυτό το λαβωμένο Ανατολής εγκληματίας; Τι κακό μπορούν να κάνουν αυτά τα αδύνατα κλαράκια;\” (σελ. 68).

\“Η φτώχεια είναι ο εχθρός! Η φτώχεια και η αμορφωσιά!...Η φτώχεια! Που συχνά, ευτυχώς όχι πάντα, εκυφορεί άρρωστα παιδιά: το φόο, την αμορφωσιά, την κλεψιά, το φόνο!\” (σελ. 85-86).

Πάνος Τουρλής